
KONGRESY - SYMPOZIA - SEMINÁŘE

Druhá česko-slovenská mezioborová konference lékařské mykologie

Marie VACKOVÁ

Katedra epidemiologie Vojenské lékařské akademie J. E. Purkyně, Hradec Králové

Ve dnech 9.-11. listopadu 2000 se konala opět v Pardubicích již 2. česko-slovenská mezioborová konference lékařské mykologie. Zúčastnili se jí jak pracovníci laboratoří, tak klinických pracovišť z celé České a Slovenské republiky.

Konference byla pořádána mykologickou sekci Československé společnosti mikrobiologické a mykopatologickou sekci České dermatovenerologické společnosti České lékařské společnosti J. E. Purkyně, Slovenskou mykopatologickou spoločnosťou Slovenskej lekárskej spoločnosti a nemocnicí v Pardubicích. Záštitu nad pořádáním konference převzali primátor města Pardubic a ředitel Nemocnice Pardubice.

V úvodu konference byly zdůrazněny nejen úspěchy a pokroky lékařské mykologie na konci tisíciletí, ale byly naznačeny i některé problémy, kterým bude třeba věnovat pozornost v nadcházejících letech.

Program prvního dne byl zaměřen na laboratorní diagnostiku mykóz. Referáty se týkaly problematiky standardizovaných metod pro kvantitativní stanovení citlivosti systémových antimykotik *in vitro* a laboratorního testování antifungálních látek obecně. Vývoj metod testování citlivosti k antimykotikům u mikroskopických hub dlouho zaostával za technikami určenými ke stanovení citlivosti k antibiotikům u bakterií. Zvyšující se význam mykóz a nabídka nově syntetizovaných antimykotik si však vynutila urychlené zavedení standardizovaných metod, které by umožnily jednotnou interpretaci výsledků.

Z dalších referátů přednesených v tomto bloku byla zajímavá také sdělení týkající se adherence kmenů kvasinek na epitelie. Zde byla přednesena velmi kvalitní sdělení stomatologů týkající se orálních kandidóz. V souvislosti s patogenním působením kvasinkovitých mikroorganismů na člověka bylo zdůrazněno, že v posledních letech narůstá podíl tzv. non-albicans kandid - *C. krusei*, *C. tropicalis*, *C. glabrata*, *C. parapsilosis*.

Druhý den konference byl věnován problematice systémových mykóz, imunologie a terapie. V tomto bloku byl přednesen velmi zajímavý příspěvek týkající se kryptokokové meningitidy u pacientů s AIDS a problematiky léčby tohoto onemocnění amphotericinem B a flukonazolem. Bylo zdůrazněno, že kryptokoková meningitida je častou život ohrožující oportunní infekcí u pacientů s HIV/AIDS.

V jiném zajímavém sdělení se hovořilo o závažnosti mykotických nákaz u HIV pozitivních pacientů v závislosti na počtu CD4-lymfocytů. Bylo uvedeno, že při poklesu CD4-lymfocytů pod hodnotu 500-200 buněk/mm³ se objevují tzv. malé oportunní infekce, např. orofaryngeální kandidózy apod. Když ale nastane pokles CD4-lymfocytů pod hodnotu 200 buněk/mm³ lze pozorovat výskyt tzv. velkých oportunních infekcí, např. mykotická ezofagitida, bronchopneumonie apod. Výskyt těchto život ohrožujících komplikací je redukován při antiretrovirové terapii spolu s příslušnou profylaxií oportunních infekcí.

Další referáty se týkaly problematiky kvasinkovitých infekcí. Byla zde uvedena problematika kvasinek u ventilovaných pacientů na ARO, na chirurgické JIP i u novorozenců. Diagnostika kvasinkovitých onemocnění obecně představuje velký problém vyplývající nejen z diagnostiky samé, ale také z nutnosti rozlišení různých klinických forem onemocnění. Je nutné jasně definovat pojmy kolonizace, kandidémie, kandidóza či diseminovaná kandidóza.

Bylo také upozorněno na to, že výběr antimykotik pro léčbu systémových mykóz je stále relativně chudý.

Velká pozornost byla věnována také významu mikroskopických hub a jejich toxinů v potravinových řetězcích. Byly objasněny cíle biologického monitoringu, tj. sledování expozice populace vybraným mykotoxinům pomocí biomarkerů (např. aflatoxinu M1 v moči). Diskutovalo se také o otázkách týkajících se výskytu plísní v domácnostech

či na pracovištích v souvislosti s výskytem alergických projevů.

Poslední den konference byl věnován dermatologii a gynekologii.

Nejčastějším dermatofytem prokázaném za posledních 12 let na území Prahy bylo *Trichophyton rubrum* ve všech lokalizacích s výjimkou kůže, kde bylo nejčastěji vykultivováno *M. canis*. Jiné zajímavé sdělení se týkalo kultivačních nálezů onychomýkóz. Zde bylo nejčastěji prokazováno *Trichophyton rubrum* a *Trichophyton mentagrophytes*. Byl hodnocen soubor 132 pacientů, kde se u 32 % pacientů vyskytovala chronická žilní insuficience, u 24 % pacientů cukrovka a u 32 % nemocných předcházelo trauma nehtové ploténky. Úspěšnost léčby terbinafinem byla (84%), nezhojeno zůstalo 1,3 % pacientů a reinfekce byla zjištěna u 14,7 % pacientů.

Problematické mykóz v gynekologii byly věnovány příspěvky týkající se vulvovaginální kandidózy. Diskutovalo se o otázkách patogeneze, predispozičních faktorů a léčby. Ukazuje se, že propuknutí vulvovaginální kandidózy není ve většině

případů dáno jen vlastnostmi kvasinky (citlivost k antimykotikům, exprese virulentních faktorů), ale spíše fyziologickým stavem pacientky (hormonální status) a funkcí lokálních imunitních mechanismů.

Naše pracoviště bylo reprezentováno na této konferenci sdělením týkajícím se problematiky mikroskopických hub v nemocničním prostředí během léčby imunosuprimovaných nemocných.

Konference proběhla na vysoké odborné i společenské úrovni. Dokladem toho je množství přednášek, které byly velmi zajímavé, což se projevilo i v bohaté diskusi.

Korespondence: RNDr. Marie Vacková, CSc.
Vojenská lékařská akademie J. E. Purkyně
PS 35/KE
500 01 Hradec Králové
e-mail: vackova@pmfhk.cz

Do redakce došlo 31. 1. 2001